

Μαθηματικά
Κεφάλαιο 24 -
Πιθανότητες

Θεωρία

Πείραμα τύχης

Ονομάζεται ένα πείραμα, το αποτέλεσμα του οποίου **δεν μπορώ να προβλέψω με βεβαιότητα:**

π.χ. ρίχνω ένα ζάρι. Επιθυμώ να έρθει ο αριθμός 6, αλλά δεν είμαι σίγουρος, αν αυτό θα είναι το αποτέλεσμα.

Πιθανότητα

ένας αριθμός που περιγράφει πόσο πιθανό είναι ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Μπορεί να υπολογιστεί ως κλάσμα με το παρακάτω πηλίκο:

$$\text{Πιθανότητα} = \frac{\text{πλήθος των επιθυμητών αποτελεσμάτων}}{\text{πλήθος των δυνατών αποτελεσμάτων}}$$

π.χ. αν ρίξω ένα ζάρι, η πιθανότητα να φέρω 6, είναι 1 στις 6 δυνατές περιπτώσεις (το 1 υπάρχει σε μία πλευρά του ζαριού και το ζάρι έχει 6 αριθμούς - πλευρές.)

$$\text{Πιθανότητα να έρθει } 6 = \frac{\text{πλήθος των επιθυμητών}}{\text{πλήθος των δυνατών αποτελεσμάτων}} = \frac{1}{6}$$

Όνομα: _____

Ημερομηνία: ___ / ___ / ____

Παραδείγματα

Ρίχνω ένα κέρμα. Πόσα αποτελέσματα είναι δυνατά;

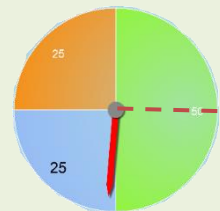

Υπάρχουν 2 πιθανά αποτελέσματα: Κορόνα ή γράμματα.

πλήθος των επιθυμητών

$$\text{Πιθανότητα} = \frac{\text{αποτελεσμάτων}}{\text{πλήθος των δυνατών αποτελεσμάτων}} = \frac{1}{2}$$

Στρίβω το βέλος στον παρακάτω τροχό της τύχης. Ποιες είναι οι πιθανότητες να έρθει **πράσινο**, **πορτοκαλί** και **γαλάζιο**;

Παρατηρώ ότι ο κύκλος χωρίζεται σε 4 ίσα μέρη

$$\text{Πιθανότητες για το Γαλάζιο} = \frac{1}{4}$$

$$\text{Πιθανότητες για το Πορτοκαλί} = \frac{1}{4}$$

$$\text{Πιθανότητες για το Πράσινο} = \frac{2}{4} \text{ ή } \frac{1}{2}$$

Γραμμή πιθανοτήτων

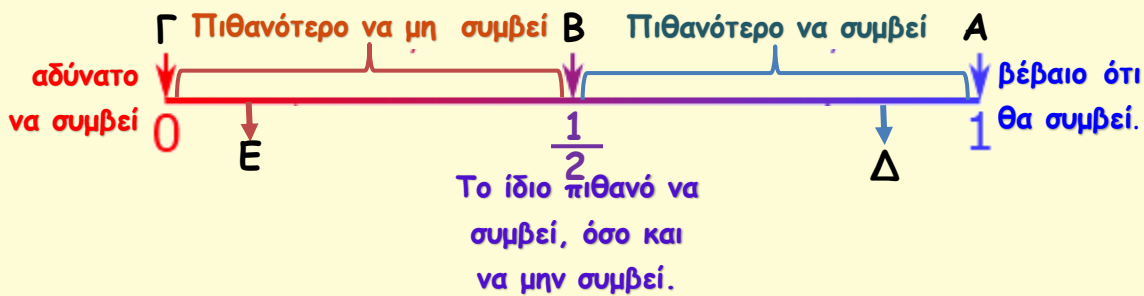
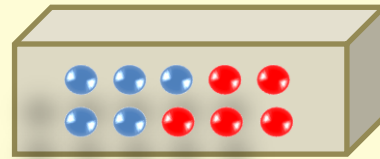
Η πιθανότητα να έρθει ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα μπορεί να εκφραστεί με μια κλίμακα που εκτείνεται από το **0 αδύνατο να συμβεί** ως το **1 βέβαιο ότι θα συμβεί**.

Η μέση της κλίμακας ($1/2$) αντιπροσωπεύει αυτό που είναι **πιθανό τόσο να συμβεί, όσο και να μην συμβεί**.

Παράδειγμα:

Ας τοποθετήσουμε στη γραμμή με βάση τις πιθανότητες τα παρακάτω:

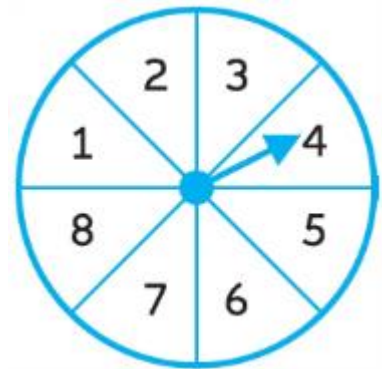
- A. Τα Χριστούγεννα είναι στις 25 Δεκεμβρίου.
- B. Η πιθανότητα να τραβήξω μια κόκκινη μπάλα.
- Γ. Ο ήλιος αύριο θα ανατείλει από τη Δύση.
- Δ. Θα χιονίσει στο Πήλιο τον χειμώνα.
- Ε. Να τραβήξω την κάρτα με το 2.

Ασκήσεις

1. Γυρίζοντας τον τροχό που φαίνεται παρακάτω τι πιθανότητες υπάρχουν:

- α. Ο δείκτης να σταματήσει στο 6:
- β. Ο δείκτης να σταματήσει σε ζυγό αριθμό:
- γ. Ο δείκτης να σταματήσει σε μονό αριθμό:
- δ. Να φέρει τον ίδιο αριθμό και τη δεύτερη φορά που γυρίζει τον τροχό:(π.χ. αν έχει φέρει 4 την πρώτη φορά, να ξαναγυρίσει τον τροχό και να φέρει πάλι 4)
- ε. Ο δείκτης να σταματήσει στο 0.
- ζ. Να φέρει πολλαπλάσιο του 2.
- η. Να σταματήσει σε αριθμό μικρότερο του 8.

Λύση:

Α

1
8

 Β

 Γ

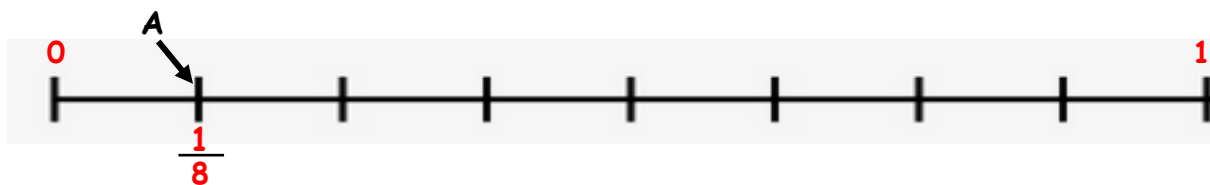

 Δ

 Ε

 Ζ

 Η

Να τοποθετήσεις στη γραμμή πιθανοτήτων όλα τα παραπάνω.

2. Ο Νίκος και οι φίλοι του παίζουν με δύο ζάρια. Είναι η σειρά του Νίκου να ρίξει τα ζάρια. Υπολόγισε τι πιθανότητες υπάρχουν να φέρει:

•

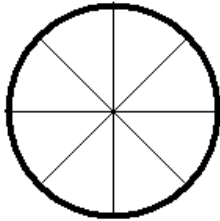
•

••

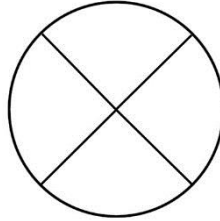
••
----

3. Χρωμάτισε τους παρακάτω τροχούς, σύμφωνα με τις πληροφορίες που σου δίνονται:

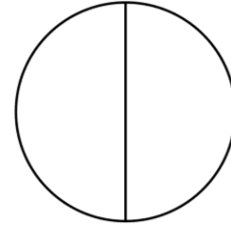
γ. Η πιθανότητα να σταματήσει στο **γαλάζιο** χρώμα είναι $1/4$.

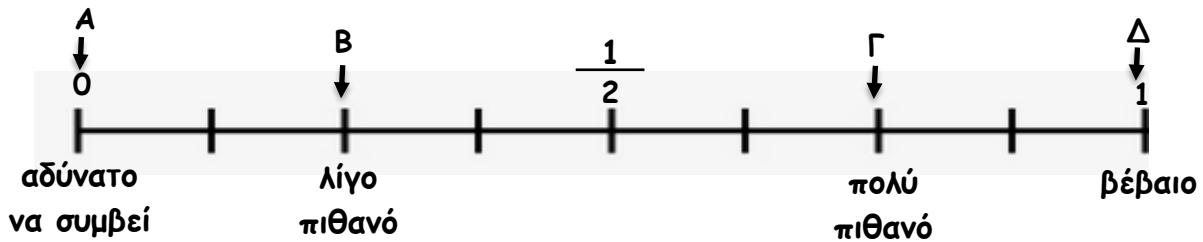
γ. Η πιθανότητα να σταματήσει στο **γαλάζιο** χρώμα είναι $1/2$.

γ. Η πιθανότητα να σταματήσει στο **γαλάζιο** χρώμα είναι 0.

4. Η πιθανότητα να φέρω γκρι χρώμα σε έναν τροχό της τύχης είναι $\frac{1}{4}$. Σε ποιο σημείο στην παρακάτω αριθμογραμμή πρέπει να τοποθετηθεί αυτή η πιθανότητα;

Απάντηση : Στο σημείο _____

5. Στη λέξη **ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ**:

α) βρίσκω την πιθανότητα να επιλέξω το γράμμα Α .

β) βρίσκω την πιθανότητα να επιλέξω ένα γράμμα που δεν είναι Α

γ) βρίσκω την πιθανότητα να επιλέξω το γράμμα Τ.

6. Μία τράπουλα έχει 52 χαρτιά. Αν τα γυρίσω ανάποδα και τα ανακατέψω, τι πιθανότητες έχω να τραβήξω:

Ένα χαρτί με το 2

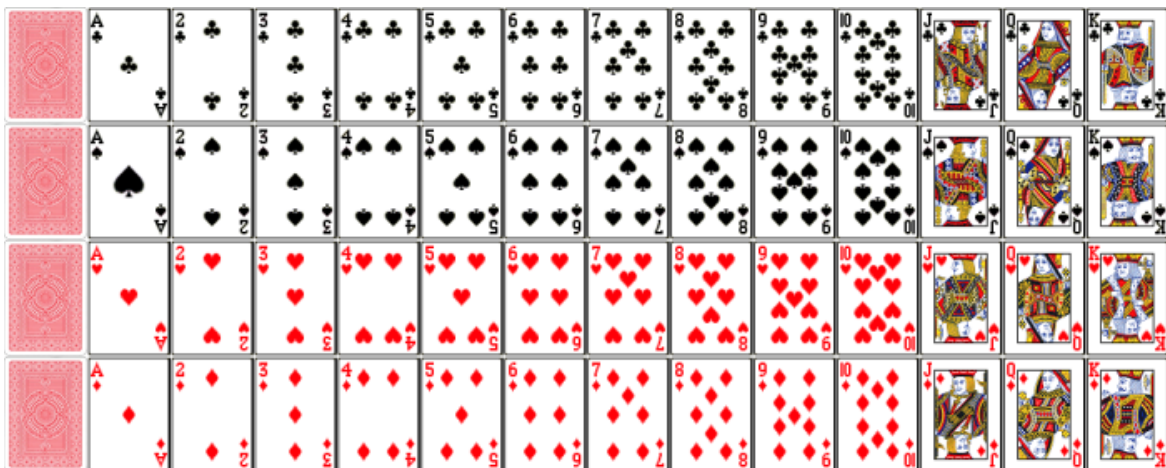
Ένα κόκκινο 2

Μία φιγούρα

Έναν J

Ένα κόκκινο χαρτί

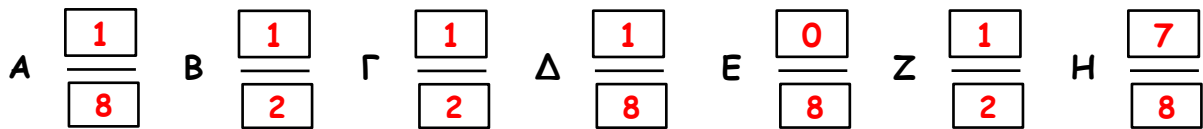
Έναν αριθμό

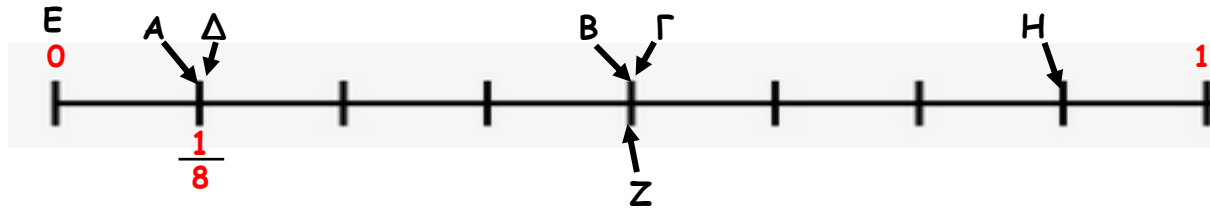
Απαντήσεις

1. α. Ο δείκτης να σταματήσει στο 6: (1/8)
- β. Ο δείκτης να σταματήσει σε ζυγό αριθμό (2,4,6,8 είναι οι μισοί)
- γ. Ο δείκτης να σταματήσει σε μονό αριθμό(1,3,5,7 είναι οι μισοί)
- δ. Να φέρει τον ίδιο αριθμό και τη δεύτερη φορά που γυρίζει τον τροχό:(π.χ. αν έχει φέρει 4 την πρώτη φορά, να ξαναγυρίσει τον τροχό και να φέρει πάλι 4) (Όλοι οι αριθμοί έχουν τις ίδιες πιθανότητες 1/8)
- ε. Ο δείκτης να σταματήσει στο 0. (Αδύνατον , δεν υπάρχει το 0.)
- ζ. Να φέρει πολλαπλάσιο του 2. (δηλ. 2,4,6,8 είναι οι μισοί)
- η. Να σταματήσει σε αριθμό μικρότερο του 8. (7 αριθμοί μικρότεροι άρα 7/8)

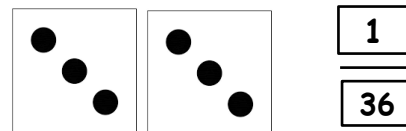
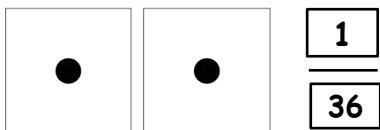
Λύση:

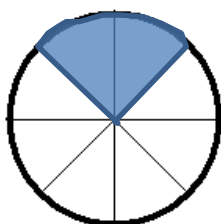
Να τοποθετήσεις στη γραμμή πιθανοτήτων όλα τα παραπάνω.

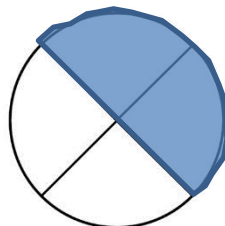
2. Οι πιθανοί συνδυασμοί είναι $6 \times 6 = 36$, επομένως η πιθανότητα για έναν συγκεκριμένο συνδυασμό είναι 1/36

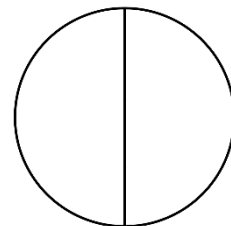
3. γ. Η πιθανότητα να σταματήσει στο **γαλάζιο** χρώμα είναι 1/4.

- γ. Η πιθανότητα να σταματήσει στο **γαλάζιο** χρώμα είναι 1/2.

- γ. Η πιθανότητα να σταματήσει στο **γαλάζιο** χρώμα είναι 0.

4. **Απάντηση** : Στο σημείο Β , λίγο πιθανό

5. Στη λέξη **ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ**: (10 γράμματα)

α) βρίσκω την πιθανότητα να επιλέξω το γράμμα Α .

$$\frac{3}{10}$$

β) βρίσκω την πιθανότητα να επιλέξω ένα γράμμα που δεν είναι Α

$$\frac{7}{10}$$

γ) βρίσκω την πιθανότητα να επιλέξω το γράμμα Τ.

$$\frac{1}{10}$$

6.

Ένα χαρτί με το 2 $\frac{4}{52}$ ή $1/13$ Ένα κόκκινο 2 $\frac{2}{52}$ ή $1/26$

Μία φιγούρα $\frac{12}{52}$ ή $3/13$

Έναν J $\frac{1}{52}$

Ένα κόκκινο χαρτί $\frac{26}{52}$ ή $1/2$

Έναν αριθμό $\frac{40}{52}$ ή $10/13$